

ELOKON

KOMPLEKSOWE
ROZWIĄZANIA **W OBSZARZE**
BEZPIECZEŃSTWA
PRZEMYSŁOWEGO

Spis treści

ELOKON. Krótkie wprowadzenie 03

Produktywność i bezpieczeństwo 04

Bezpieczeństwo maszyn 06

Bezpieczeństwo w strefach zagrożonych wybuchem 08

Bezpieczeństwo procesów przemysłowych 10

Bezpieczne systemy automatyki przemysłowej 12

Budowa bezpiecznych maszyn 13

Akademia ELOKON 14

ELOKON na świecie 16

Grupa ELOKON. Bezpieczny sukces.

ELOKON to jeden z wiodących dostawców rozwiązań podnoszących bezpieczeństwo i sprawność funkcjonowania maszyn oraz instalacji przemysłowych. Realizujemy prace kompleksowo – od oceny, poprzez projektowanie i wdrożenie techniczne, aż po finalne odbiory. W sektorze intralogistyki ELOKON jest dostawcą systemów bezpieczeństwa i systemów wspomagających, służących ochronie osób i pojazdów.

Firma ELOKON w Polsce działa od 1992 r. Wywodzi się ona z firmy ELOKON GmbH założonej w Niemczech w połowie lat osiemdziesiątych. Na świecie zatrudniamy ponad 130 osób, z czego większość naszej kadry stanowią wysoko wykwalifikowani inżynierowie. Grupa ELOKON nieprzerwanie zarządzana jest wyłącznie przez właścicieli, przy finansowaniu kapitałem własnym. Gwarantuje to stabilność funkcjonowania i konsekwencję w realizacji celów.

Na terenie Polski posiadamy pięć oddziałów zlokalizowanych w Warszawie, Oświęcimiu, Poznaniu, Gdańsku i Wałbrzychu. Wszystko po to, aby najefektywniej współpracować z naszymi Klientami.

Nasz zmotywowany i dobrze przeszkolony zespół stworzył siłę napędową, która charakteryzuje dziś całą firmę. Koncentrujemy się na korzyściach dla Klienta oraz budujemy długoterminowe relacje biznesowe. Wspieramy naszych pracowników i stawiamy im mobilizujące wyzwania, aby wciąż poszerzać możliwości firmy. Działamy w sposób ekonomicznie zrównoważony, zawsze jesteśmy otwarci na nowe pomysły, preferujemy przejrzystą współpracę, a co najważniejsze czerpiemy przyjemność z tego, co robimy.

Podnosząc bezpieczeństwo maszyn zawsze zwracamy uwagę na funkcjonalność i związaną z nią wydajność produkcyjną – czyli najważniejszą korzyść naszych Klientów. Realizowane przez nas projekty w zakresie bezpieczeństwa maszyn zawsze głęboko analizujemy pod względem ekonomicznym wykorzystując bieżący stan techniki, tak aby zapewnić naszym klientom optymalne rozwiązania.

FAKTY I LICZBY

Produktywność i bezpieczeństwo

Rozwiązania firmy ELOKON w sposób kluczowy przyczyniają się do zwiększania bezpieczeństwa i efektywności w obszarach produkcyjnych i magazynach.

MASZYNY I PROCESY

Obrażenia przy pracy, uszkodzenia mienia czy maszyn powodują poważne zakłócenia w funkcjonowaniu każdego przedsiębiorstwa. Niejednokrotnie przywrócenie stanu pierwotnego jest niemożliwe lub wiąże się z olbrzymimi kosztami. Dlatego bezpieczeństwo to fundament każdego świadomego biznesu. Dzięki kompleksowym usługom ELOKON – od oceny, przez doradztwo, projektowanie i wdrożenie techniczne, nasi Klienci mogą skupić się na odnoszeniu sukcesów. Dzięki ponad 25 letniemu doświadczeniu w branży, nasze rozwiązania są zawsze dobrane właściwie, gwarantując ochronę personelu przy jednoczesnym zachowaniu wydajności produkcji.

W ramach Akademii ELOKON proponujemy Państwu zdobycie unikatowej wiedzy i poznanie naszych doświadczeń z dziedziny bezpieczeństwa maszyn i instalacji przemysłowych. Nasza oferta skierowana jest do producentów i użytkowników, jak również do osób mających wpływ na kształtowanie bezpieczeństwa przy pracy.

Poza usługami nastawionymi na podnoszenie bezpieczeństwa, możemy być Państwa partnerem przy automatyzacji produkcji i budowie maszyn. Zespół ELOKON specjalizuje się w pracach ukierunkowanych na wzrost produktywności i jakości wytwarzania. Stosujemy przy tym najbardziej innowacyjne rozwiązania podnoszące Państwa konkurencyjność.

SYSTEMY BEZPIECZEŃSTWA I SYSTEMY WSPOMAGAJĄCE W INTRALOGISTYCE

W sektorze intralogistyki ELOKON jest dostawcą systemów bezpieczeństwa i systemów wspomagających, służących ochronie osób i pojazdów. Rozwiązania firmy ELOKON w sposób kluczowy przyczyniają się do zapobiegania wypadkom w magazynach oraz do zwiększania bezpieczeństwa osób i maszyn.

Nasza oferta obejmuje systemy bezpieczeństwa oparte o technologię skanerów laserowych dla magazynów o wąskich korytarzach, systemy ochraniające personel i samojezdne wózki widłowe przed kolizjami i wypadkami, systemy oparte o szerokopasmową technologię RFID zmniejszające ich prędkość oraz systemy zarządzające flotą.

Zwycięskie rozwiązania

Bezpieczeństwo w przemyśle

Istotą działalności ELOKON w obszarze Maszyn i Procesów jest dostarczanie rozwiązań podnoszących bezpieczeństwo i sprawność funkcjonowania maszyn oraz instalacji przemysłowych.

Bezpieczeństwo **MASZYN**

Zapewniamy bezpieczeństwo starych, nowych, użytkowanych i projektowanych maszyn

Bezpieczeństwo **PROCESOWE**

Pomagamy wyeliminować krytyczne ryzyko przemysłowe

Bezpieczeństwo **ATEX**

Zapobiegamy powstaniu atmosfery wybuchowej i źródeł zapłonu

Bezpieczne systemy **AUTOMATYKI** przemysłowej

Obniżamy koszty produkcji i podnosimy jakość procesów produkcyjnych

Budowa bezpiecznych **MASZYN**

Tworzymy wydajne i bezpieczne maszyny dostosowane do potrzeb każdego Klienta

ELOKON **AKADEMIA**

Dzielimy się profesjonalną wiedzą w obszarze bezpieczeństwa przemysłowego

NASZE CERTYFIKATY

ELOKON jest certyfikowaną instytucją uprawnioną do weryfikacji zasad bezpieczeństwa w firmach produkcyjnych na terenie całej Unii Europejskiej.

- + Akredytacja PARP w programie Rozwoju BHP: „Usługi doradcze w zakresie oceny BHP w miejscu pracy”.
- + Certyfikat Zarządzania Jakością ISO9001: „Usługi w zakresie technicznych aspektów bezpieczeństwa maszyn stacjonarnych i mobilnych. Projektowanie i produkcja urządzeń technicznych służących do ochrony zdrowia i życia pracowników”.

Bezpieczeństwo maszyn

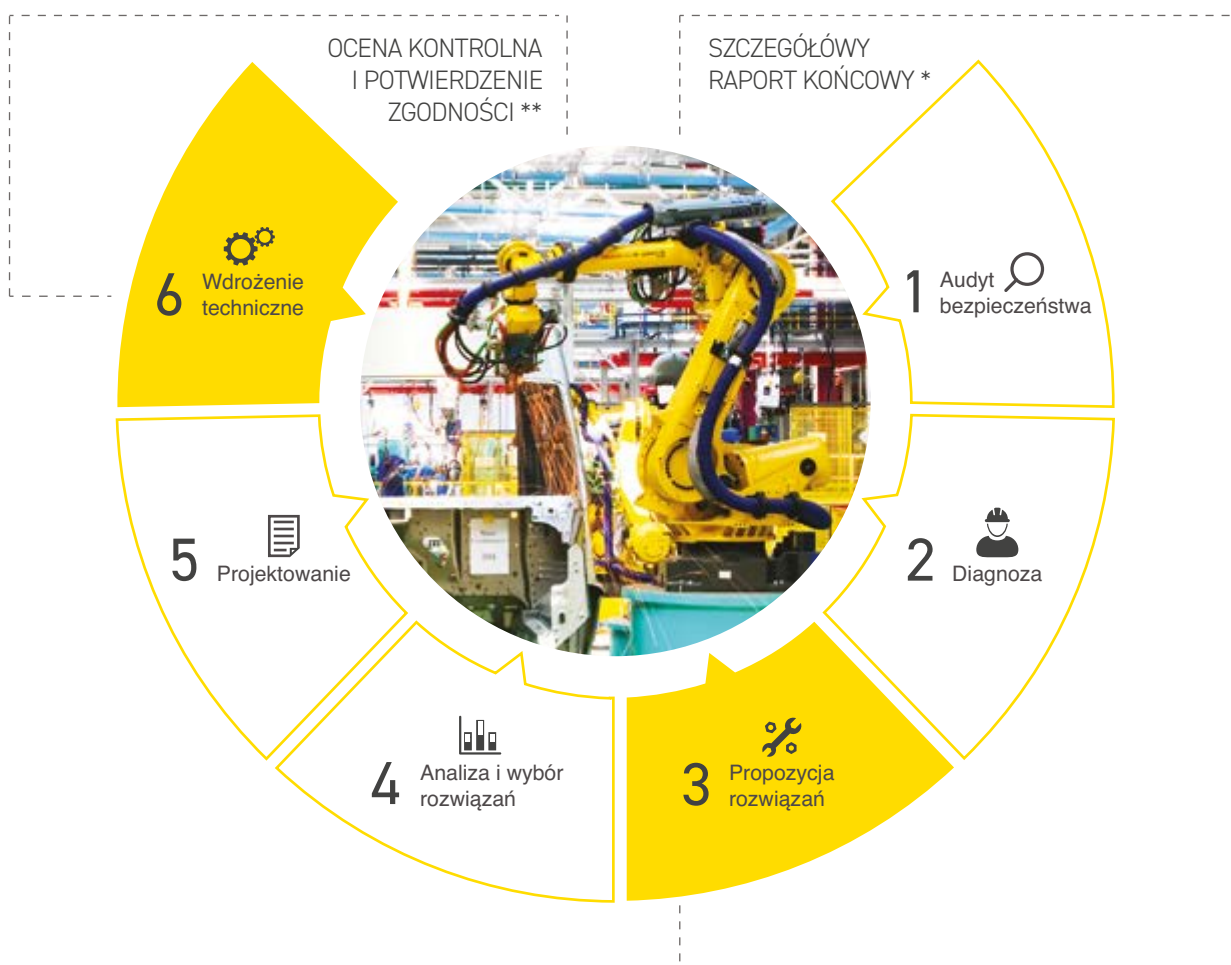
Kompletne rozwiązania dla zapewnienia bezpieczeństwa starych, nowych, użytkowanych i projektowanych maszyn. Od oceny spełnienia wymagań, poprzez wdrożenia techniczne, aż do finalnych odbiorów.

OCENA I DOSTOSOWANIE MASZYN DO WYMAGAŃ PRAWNYCH

W przypadku pozytywnego wyniku oceny początkowej lub kontrolnej (po przeprowadzeniu działań dostosowawczych) ELOKON wystawia Certyfikat zgodności z wymaganiami prawnymi.

6 ETAPÓW DO ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA MASZYN

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom naszych Klientów oferujemy kompleksowe podejście w zakresie kształtowania bezpieczeństwa maszyn. Zespół naszych inżynierów może zrealizować każdy z etapów niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa maszyn osobno lub kompleksowo całość jako rozwiązanie "pod klucz".

* Udokumentowanie oceny ryzyka i zgodności z wymaganiami prawnymi

** Certyfikat zgodności z wymaganiami prawnymi

NASZE DOŚWIADCZENIA W RÓŻNYCH BRANŻACH

Realizacja różnorodnych projektów pozwala zespołowi ELOKON na fachowe podejście do każdego zadania. Nasze doświadczenia umożliwiają nam oferowanie Klientom optymalnych rozwiązań w zakresie funkcjonalnym i ekonomicznym. Wśród gałęzi przemysłu, dla których skutecznie zrealizowaliśmy projekty z obszaru bezpieczeństwa maszyn, znajdują się:

<p>samochodowy lotniczy oponiarSKI budowlany drzewny papierniczy</p> <p>Przemysł</p>	<p>Dobór technicznych środków bezpieczeństwa</p> <p>Określanie poziomów niezawodności funkcji bezpieczeństwa</p> <p>Projekty systemów sterowania maszyn</p> <p>Programy bezpieczeństwa dla przekaźników i sterowników</p> <p>2. Koncepcje poprawy bezpieczeństwa</p>	<p>Dobór technicznych środków ochronnych</p> <p>Projekty systemów sterowania</p> <p>Instalacja systemów bezpieczeństwa</p> <p>Programowanie systemów bezpieczeństwa</p> <p>Uruchomienia systemów bezpieczeństwa</p> <p>Proces walidacji po modernizacji</p> <p>Oddanie do użytkowania</p> <p>3. Modernizacje poprawiające bezpieczeństwo</p>
<p>Ocena ryzyka</p> <p>Ocena systemów sterowania</p> <p>Zalecenia dostosowawcze</p> <p>1. Audyty bezpieczeństwa</p>	<p>Oddziały w Polsce</p> <p>5</p>	<p>Inżynierowie z bezpieczeństwa przemysłowego</p> <p>45</p>

Rozwijamy się nieustannie, a nasze doświadczenie nie ogranicza się do wyżej wymienionych projektów i wdrożeń.

Aby uzyskać szczegółowe informacje o zrealizowanych przez ELOKON działaniach na rzecz określonych branż przemysłu prosimy o kontakt.

SCREENING – SZYBKA OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA MASZYN I INSTALACJI

W niektórych przypadkach nasi Klienci potrzebują szybkiej oceny stanu bezpieczeństwa maszyn i instalacji. Odpowiedzią na tę potrzebę jest tzw. screening bezpieczeństwa, który daje właścicielowi maszyny:

- + Uzyskanie szybkiej i pewnej wiedzy o rzeczywistym stanie bezpieczeństwa maszyn i instalacji technicznych koniecznej do racjonalnego zarządzania ryzykiem w firmie i wzięcia świadomej odpowiedzialności prawnej za ten stan
- + Wypełnienie wymagań prawnych związanych z oceną i redukcją ryzyka
- + Szybkie zmapowanie maszyn i miejsc krytycznych pozwala na ustalenie hierarchii działań dostosowawczych
- + Minimalizację kosztów dostosowawczych przez skorelowanie doboru właściwości technicznych środków bezpieczeństwa z poziomem ryzyka
- + Pełną świadomość i udokumentowanie stanu bezpieczeństwa maszyn i innych środków pracy to komfort związany z pewnością podejmowania decyzji

Bezpieczeństwo w strefach zagrożonych wybuchem

ATEX (od Atmosphères Explosibles) – dyrektywa Unii Europejskiej, definiująca wymagania zasadnicze, jakie musi spełniać każdy produkt, przeznaczony do stosowania w strefach zagrożonych wybuchem.

Użytkowników eksploatujących maszyny i instalacje w których występują strefy zagrożone wybuchem obowiązuje rozporządzenie ministra gospodarki w sprawie minimalnych wymagań, dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, związanych z możliwością wystąpienia w miejscu pracy atmosfery wybuchowej.

6 ETAPÓW DOSTOSOWANIA MASZYN I INSTALACJI DO PRACY W STREFACH ZAGROŻONYCH WYBUchem

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom naszych Klientów oferujemy kompleksowe podejście w zakresie kształtowania bezpieczeństwa maszyn. Zespół naszych inżynierów może zrealizować każdy z etapów niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa maszyn osobno lub kompleksowo całość jako rozwiązanie "pod klucz".

* Udokumentowanie oceny ryzyka wybuchu i zgodności z wymaganiami prawnymi

** Opracowanie Dokumentu zabezpieczenia przed wybuchem dla zakładu

W celu uniknięcia tworzenia się atmosfer wybuchowych i źródeł zapłonu, a tym samym do wdrożenia wytycznych ATEX, usługi ELOKON w zakresie bezpieczeństwa ATEX obejmują następujące czynności:

- + Audyt ATEX
- + Ocena zagrożenia wybuchem
- + Klasyfikacja stref zagrożonych wybuchem
- + Dokument zabezpieczania przed wybuchem
- + Dobór komponentów do stref zagrożonych wybuchem
- + Dostosowanie maszyn i instalacji do pracy w strefach zagrożonych wybuchem

NASZE DOŚWIADCZENIA W RÓŻNYCH BRANŻACH

Doświadczenia zdobyte przy realizacji zadań w różnych gałęziach przemysłu pozwalają nam zaoferować naszym Klientom optymalne rozwiązania oparte o bieżące osiągnięcia techniki. Wśród gałęzi przemysłu, dla których skutecznie zrealizowaliśmy projekty w obszarze instalacji w strefach zagrożonych wybuchem, znajdują się:

Rozwijamy się poprzez ciągłe doskonalenie, jesteśmy gotowi podjąć się trudnych zadań które pozwolą osiągnąć cel naszym Klientom, a nam zdobyć nowe doświadczenia.

Bezpieczeństwo procesów przemysłowych

Wspomagamy w procesie identyfikacji zagrożeń procesowych wykorzystując sprawdzone metody. Duże doświadczenie w analizach HAZOP pozwala nam na zapewnienie naszym Klientom właściwego i optymalnego doboru systemów sterowania, których zadaniem jest nadzorowanie bezpieczeństwa instalacji procesowych.

Doświadczenia pochodzące ze współpracy z wieloma zespołami z różnych branż przemysłu pozwalają nam w szybki sposób osiągnąć optymalne i bezpieczne rozwiązania techniczne u naszych Klientów. Jesteśmy gotowi pomóc naszym Klientom na każdym etapie eksploatacji instalacji czy też inwestycji przy budowie jak i modernizacji.

METODY OCENY RYZYKA

Eksperti ELOKON realizują zaawansowane analizy zagrożeń i oceny ryzyka, w oparciu o metody dopasowane do specyfiki zakładu. Stosujemy m.in. metody:

PHA	Wstępna analiza zagrożeń	ETA	Analiza drzewa zdarzeń
HAZOP	Badania zagrożeń i zdolności do działania	FTA	Analiza drzewa niezdatności
FMEA	Analiza rodzajów i skutków uszkodzeń	LOPA	Analiza warstw zabezpieczeń

Koncepcja bezpieczeństwa funkcjonalnego dotyczy wielu aspektów, które związane są z różnego rodzaju analizami przeprowadzanymi na każdym etapie w cyklu życia bezpieczeństwa przemysłowego. Specjaliści ELOKON wspomagają procesy realizacji zadań poszczególnych etapów podnoszenia bezpieczeństwa w zakładach przemysłowych.

BEZPIECZEŃSTWO FUNKCJONALNE

- + Analizy niezawodności układów sterowania
- + Projektowanie i wdrażanie przyrządowego systemu bezpieczeństwa (SIS)
- + Weryfikacja poziomów nienaruszalności bezpieczeństwa (SIL)
- + Wsparcie w certyfikacji urządzeń na wymagany SIL
- + Okresowe testy sprawdzające SIS

NASZE DOŚWIADCZENIA W RÓŻNYCH BRANŻACH

Współpracując z wieloma zespołami przy realizacji dotychczasowych projektów doskonalimy się wyciągając wnioski poprawiające naszą wydajność i efektywność w kolejnych projektach. Proces ciągłego doskonalenia się pozwala oferować sprawdzone i przemyślane rozwiązania.

Wśród gałęzi przemysłu, dla których skutecznie zrealizowaliśmy projekty w obszarze instalacji w strefach zagrożonych wybuchem, znajdują się:

lotniczy   mineralny
budowlany   drzewny

Przemysł

Analiza i badania HAZOP
Analiza warstw zabezpieczeń LOPA

1. Audyty bezpieczeństwa

Wyznaczanie wymaganych poziomów SIL
Ocena układów sterowania pod kątem spełnienia wymagań SIL, PL

2. wyznaczenia Poziomu Nienaruszalności Bezpieczeństwa SIL

3. Ocena ryzyka urazowego instalacji

4. Analiza układów sterowania i ocena instalacji

Za cel stawiamy sobie zadowolenie naszego Klienta. Potrafimy szybko osiągać założone cele. Przy współpracy z Klientem cechuje nas dobra komunikacja, która umożliwia realizację nawet najtrudniejszych zadań.

Bezpieczne systemy automatyki przemysłowej

Budujemy przemysł - bezpieczny przemysł - wdrażając bezpieczne systemy automatyki przemysłowej. W ten sposób wykorzystujemy innowacyjne rozwiązania oparte na obowiązujących przepisach. Pozwala to osiągnąć wyższą wydajność i jakość procesów produkcyjnych, przy jednoczesnym obniżeniu kosztów produkcji, zachowując wymagane bezpieczeństwo techniczne.

SKORZYSTAJ Z WIEDZY I DOŚWIADCZENIA ELOKON

Zespół inżynierów ELOKON realizował projekty w przemyśle w obszarach automatyzacji produkcji, modernizacji instalacji przemysłowych, modernizacji maszyn, poprawie diagnostyki awarii poprzez wdrażanie rozwiązań wizualizujących prace maszyn i linii produkcyjnych.

Jesteśmy gotowi na przedstawienie koncepcji usprawniającej proces produkcyjny w pełnym zakresie branżowym, to jest elektrycznym, pneumatycznym, hydraulicznym i mechanicznym oraz technologicznym. Po zatwierdzeniu koncepcji przez Klienta - wykonujemy projekty, dostarczamy sprzęt, instalujemy, uruchamiamy i finalnie przekazujemy do użytku wraz z wymaganą dokumentacją użytkownika.

WDROŻENIE ZAWIERA NASTĘPUJĄCE ETAPY:

Diagnoza problemu oraz konsultacje techniczne

Projektowanie systemów sterowania pojedynczych maszyn oraz linii technologicznych, z użyciem specjalistycznych programów wspomagających: EPLAN P8, AutoDesk Inventor, FluidDraw

Prefabrykacja szaf sterowniczych, zgodnie z europejskimi standardami

Programowanie sterowników PLC wiodących producentów: Siemens, Allen Bradley, Omron, Mitsubishi

Przygotowanie wizualizacji (panele HMI/SCADA)

Parametryzacja serwonapędów, softstarterów i falowników nn.

Wdrożenie oraz szczegółowa walidacja wykonanej aplikacji

Przygotowanie dokumentacji technicznej, zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi

Budowa bezpiecznych maszyn

Wiele lat obecności firmy ELOKON na rynku bezpieczeństwa ma znaczący wpływ na maszyny, które projektujemy. Nie zapominając o tym, że podstawową funkcją maszyn jest wytwarzanie konkretnych produktów spełniających oczekiwane wymagania techniczne, dbamy o to, aby w całym procesie eksploatacji maszyn i instalacji wszystkie zaangażowane osoby jak operatorzy, serwisanci, pracownicy utrzymania ruchu byli bezpieczni.

Nasza wiedza to praktyka wynikająca z analiz tysięcy konstrukcji maszyn, przeprowadzonych badań, wypracowanych ekspertyz, zrealizowanych projektów oraz setek pomyślnych wdrożeń w przemyśle.

NASZE DOŚWIADCZENIA W RÓŻNYCH BRANŻACH

Wśród gałęzi przemysłu, dla których skutecznie zrealizowaliśmy projekty w tym obszarze, znajdują się:

samochodowy metalowy
oponiarSKI papierniczy

Przemysł

Zdobyte przez naszych ekspertów doświadczenie praktyczne pozwala na tworzenie skomplikowanych, zaawansowanych projektów, które spełniają szczególne wymagania Klientów.

Przy realizacji zleceń zapewniamy kompleksowość usług poprzez pełne wsparcie specjalistów – od projektu do finalnego wdrożenia

Akademia ELOKON

Nasze szkolenia prowadzone są przez doskonale wykształconych i doświadczonych praktyków. Zarówno zamknięte, jak również cykliczne szkolenia otwarte, zapewniają najwyższy poziom merytoryczny oraz aktualną wiedzę ze wszystkich dziedzin związanych z bezpieczeństwem maszyn.

Jesteśmy jedyną firmą w Polsce, która w ramach szkoleń otwartych zapewnia udział doświadczonego Inspektora PIP, który porusza zagadnienia z zakresu roli i działań Inspekcji Pracy oraz odpowiada na pytania zadane przez uczestników szkoleń.

TEMATYKA SZKOLEŃ:

- + Obowiązki i odpowiedzialność prawna użytkowników i producentów maszyn. Dyrektywy i rozporządzenia, metodologia oceny maszyn, Deklaracja Zgodności i oznakowanie CE, modernizacje, układy sterowania
- + Obowiązek oceny ryzyka i odpowiedzialność prawna przy projektowaniu i obsłudze maszyn - metody oceny i redukcji
- + Wymagania bezpieczeństwa układów sterowania wg PN-EN ISO 13849-1
- + Bezpieczeństwo w strefach zagrożonych wybuchem. Wymagania i obowiązki użytkowników i producentów maszyn, urządzeń i instalacji do pracy w strefach Ex
- + Wymagania bezpieczeństwa stanowisk z robotami współpracującymi
- + LOTO – bezpieczeństwo służb utrzymania ruchu

Na życzenie naszych Klientów oferujemy specjalistyczne szkolenia jak również warsztaty praktyczne, podczas których przekazujemy praktyczną wiedzę popartą przykładami, która w łatwy sposób pozwala zrozumieć zawichości prawne przedstawiane w przepisach oraz aspekty techniczne opisywane w normach.

»MARKA **ELOKON** TO
GWARANCJA SUKCESU
WE WSZYSTKICH
ASPEKTACH DOTYCZĄCYCH
BEZPIECZEŃSTWA MASZYN.
WSPÓŁPRACA Z **ELOKON**
ZAPEWNIĄ **WYSOKĄ JAKOŚĆ**
USŁUG, RZETELNOŚĆ I
PROFESJONALIZM.«

Ryszard Muzyczka, Prezes Zarządu KIRCHHOFF Polska Sp. z o.o.

ELOKON: BEZPIECZEŃSTWO MASZYN I PROCESÓW W LICZBACH

Audytów
bezpieczeństwa

8.200+

Modernizacji
maszyn

2.100+

Przeszkolonych
specjalistów

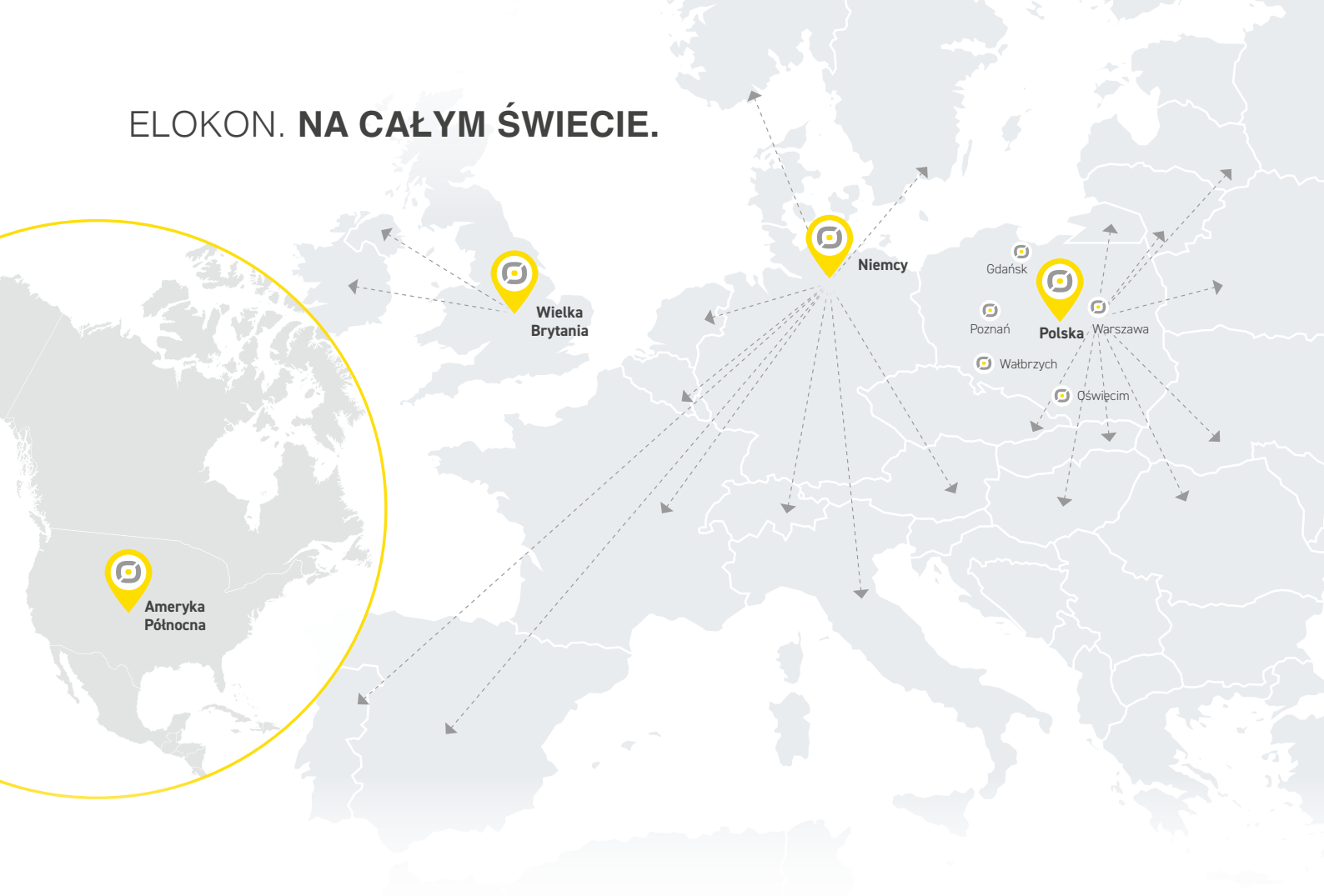
11.000+

Oddziały
w Polsce

5

WYKORZYSTAJ DOŚWIADCZENIE –
DLA BEZPIECZEŃSTWA CZŁOWIEKA I MASZYNY!

ELOKON. NA CAŁYM ŚWIECIE.

3.000+ KLIENTÓW. NA CAŁYM ŚWIECIE.

Dzięki doświadczeniu w branży oraz wiedzy technicznej zdobytej przy realizacji ponad 3.000 projektów w ponad 40 krajach, optymalizujemy bezpieczeństwo w obszarach produkcyjnych i magazynach.

ELOKON POLSKA SP. Z O.O.

ul. Tytoniowa 22, 04-228 Warszawa / POLSKA
T. +48 22 812 71 38 E. info@elokon.pl

ELOKON GmbH

Gärtnerweg 49, 25436 Tornesch / NIEMCY
T. +49 4122 9570-0 E. info@elokon.com

ELOKON GmbH (Ltd.)

Quayside Tower 2nd Floor, Broad Street, Birmingham,
B1 2HF West Midlands / WIELKA BRYTANIA
T. +44 121 3922499 E. info@elokon.co.uk

ELOKON
www.elokon.com

Odwiedź nas: